

**SỞ Y TẾ TỈNH BÌNH DƯƠNG
CHI CỤC DÂN SỐ- KHHGD**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc**

Số: 110 /CCDS-NV
V/v hướng dẫn nội dung
hoạt động truyền thông hưởng ứng
Ngày Thalassemia thế giới (08/5)

Bình Dương, ngày 05 tháng 5 năm 2025

TRUNG TÂM Y TẾ TP. THUAN AN

ĐẾN Số:.....726.....
Ngày:.....12/5.....

Kính gửi: Trung tâm Y tế huyện/Thị xã/phố.

Số và ký hiệu HS:.....

Căn cứ Quyết định số 288/QĐ-BYT ngày 23/01/2025 của Bộ Y tế ban hành Kế hoạch thông tin, truyền thông y tế năm 2025;

Căn cứ Công văn số 135/CDS-KHTC ngày 27/02/2025 của Cục Dân số về việc hướng dẫn thực hiện công tác dân số năm 2025;

Thực hiện Kế hoạch số 30/KH-SYT ngày 01/4/2025 của Sở Y tế tỉnh Bình Dương về việc Kế hoạch triển khai công tác thông tin, truyền thông y tế năm 2025; Kế hoạch số 109/KH-CCDS ngày 05/5/2025 của Chi cục Dân số-KHHGD về kế hoạch tổ chức hoạt động truyền thông hưởng ứng Ngày Thalassemia thế giới (08/5).

Chi cục Dân số-KHHGD hướng dẫn nội dung hoạt động truyền thông hưởng ứng Ngày Thalassemia thế giới (08/5) như sau: (Phụ lục đính kèm).

Thời gian gửi kế hoạch, báo cáo kết quả thực hiện cụ thể như sau:

- Kế hoạch tổ chức hoạt động truyền thông hưởng ứng Ngày Thalassemia thế giới (08/5) trước ngày 07/5/2025

- Báo cáo kết quả tổ chức các hoạt động trước ngày 22/5/2025.

Lưu ý: Do Kế hoạch tổ chức thực hiện công tác dân số năm 2025 hiện đang trình Ủy ban nhân dân tỉnh phê duyệt và chưa được ban hành, nên kế hoạch tổ chức hoạt động truyền thông hưởng ứng Ngày Thalassemia thế giới (08/5) chỉ triển khai các hoạt động không sử dụng kinh phí như: tuyên truyền trên các phương tiện thông tin đại chúng, tuyên truyền trên các nền tảng mạng xã hội (phát thanh trên loa đài, chạy chữ trên màn hình LED, internet...) tại địa phương.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Cục Dân số;
- Sở Y tế;
- Sở Y tế (Bs Chính, để b/c)
- Lãnh Đạo CCDS;
- Báo BD; Đài PT-TH BD;
- Lưu: VT; HCTH; NV.

**KT. CHI CỤC TRƯỞNG
PHÓ CHI CỤC TRƯỞNG**

Nguyễn Thị Quang Hương

PHỤ LỤC

HOẠT ĐỘNG TRUYỀN THÔNG

HƯỞNG ỨNG NGÀY THALASSEMIA THẾ GIỚI NĂM 2025

1. Bệnh Tan máu bẩm sinh (*Thalassemia*)

Thalassemia (hay còn gọi Bệnh tan máu bẩm sinh) là một bệnh di truyền lặn, không phụ thuộc vào giới tính. Bệnh có hai biểu hiện nổi bật là thiếu máu và ứ sắt trong cơ thể, nên bệnh nhân phải điều trị suốt đời, nếu không được điều trị thường xuyên, đầy đủ, sẽ có nhiều biến chứng làm bệnh nhân chậm phát triển thể trạng, giảm sức học tập, lao động.

Thalassemia là một trong những bất thường di truyền phổ biến nhất thế giới. Hiện nay có khoảng 7% người dân trên toàn thế giới mang gen bệnh huyết sắc tố; 1,1% các cặp vợ chồng có nguy cơ sinh con bị bệnh hoặc mang gen bệnh. Bệnh phân bố khắp toàn cầu, tỷ lệ cao ở Địa Trung Hải, Trung Đông, Châu Á-Thái Bình Dương¹; Việt Nam là một trong những nước có tỷ lệ người mắc bệnh và mang gen bệnh cao. Hiện có khoảng 13 triệu người mang gen bệnh tan máu bẩm sinh và có hơn 20.000 người bệnh đang cần được điều trị; trong đó, tỷ lệ người dân đồng bào dân tộc thiểu số chiếm tỷ lệ khá cao, từ 20-40%. Người bị bệnh và mang gen bệnh có ở tất cả các tỉnh, thành phố, dân tộc. Mỗi năm, có thêm khoảng 8.000 trẻ sinh ra mắc bệnh, trong số này có khoảng 2.000 trẻ bị bệnh mức độ nặng, cần được điều trị cả đời. Người mắc bệnh tan máu bẩm sinh ở nước ta chủ yếu được điều trị tại các bệnh viện: Nhi, huyết học truyền máu, đa khoa các tỉnh, thành phố trong cả nước².

Bệnh tan máu bẩm sinh là bệnh chưa thể chữa khỏi, ước tính mỗi năm Việt Nam cần hàng ngàn tỷ đồng và hàng triệu đơn vị máu an toàn để điều trị tối thiểu cho tất cả các bệnh nhân mang gene bệnh tan máu bẩm sinh. Hiện nay, số lượng bệnh nhân tan máu bẩm sinh đã làm các bệnh viện quá tải, tạo áp lực nặng nề lên ngân hàng máu cũng như gánh nặng về chi phí xã hội.

Tuy nhiên bệnh tan máu bẩm sinh có thể phòng tránh hiệu quả từ 90 - 95% bằng các biện pháp như tư vấn và khám sức khỏe trước khi kết hôn, sàng lọc phát hiện sớm cho thai nhi để xác định xem cá nhân có mang gen bệnh hay không, từ đó giúp cho người được tư vấn có sự lựa chọn đúng đắn về hôn nhân cũng như quyết định mang thai và sinh đẻ nhằm sinh ra những đứa con không mắc bệnh tan máu bẩm sinh; đây là biện pháp hiệu quả và chi phí thấp. Nếu cả vợ và chồng đều mang gen bệnh thì có 25% con sinh ra có nguy cơ mắc bệnh ở thể nặng. Trường hợp này cần được thực hiện chẩn đoán trước sinh bằng phương pháp chọc ối hoặc sinh thiết gai nhau và tìm đột biến gen.

¹ Hỏi và đáp về bệnh tan máu bẩm sinh-NXB Y học

²Theo Viện Huyết học và Truyền máu Trung ương.

Đối với bệnh nhân mức độ nặng và trung bình, cần truyền máu định kỳ và dùng thuốc thải sắt suốt đời; đến khám và điều trị đúng hẹn; khám lại ngay khi có dấu hiệu bất thường như mệt nhiều, đau tim, khó thở, sốt cao, phù...; phẫu thuật cắt lách giúp kéo dài khoảng cách thời gian giữa các đợt truyền máu; ghép tế bào gốc để điều trị bệnh, biện pháp này cần phải đáp ứng điều kiện ngặt nghèo hơn như phải tìm được nguồn tế bào gốc, điều kiện sức khỏe bảo đảm, các chi ghép...

2. Hoạt động truyền thông

Nhằm đẩy mạnh công tác truyền thông nhân Ngày Thalassemia 8/5/2025, Chi cục DS-KHHGD tỉnh hướng dẫn Trung tâm Y tế các huyện/thành phố nội dung định hướng hoạt động truyền thông hưởng ứng Ngày Thalassemia thế giới như sau:

2.1. Mục đích

Các hoạt động truyền thông hưởng ứng nhằm nâng cao nhận thức của lãnh đạo Đảng, Chính quyền, Đoàn thể các cấp; các chức sắc tôn giáo; những người có uy tín trong cộng đồng, các cặp vợ chồng trong độ tuổi sinh đẻ, nam nữ thanh niên sắp kết hôn... về tầm quan trọng của việc tư vấn và khám sức khỏe trước khi kết hôn; tầm soát, chẩn đoán, điều trị sớm bệnh tật trước sinh và sơ sinh; nguyên nhân, hệ lụy của bệnh tan máu bẩm sinh đối với cộng đồng và xã hội...

Tuyên truyền, giáo dục thay đổi hành vi, góp phần nâng cao ý thức và trách nhiệm của mỗi cá nhân về quyền, nhu cầu chăm sóc sức khỏe đặc biệt về bệnh tan máu bẩm sinh, góp phần làm giảm gánh nặng về kinh tế và tinh thần của từng gia đình, cộng đồng, xã hội và nâng cao chất lượng dân số.

2.2. Hoạt động cụ thể

- Phối hợp với các cơ quan truyền thông tỉnh, huyện, xã tăng cường phát thanh, đăng tải các tin, bài về các nội dung bệnh tan máu bẩm sinh và tầm quan trọng của tầm soát, chẩn đoán sớm bệnh, tật trước sinh và sơ sinh, điều trị một số bệnh, tật bẩm sinh phổ biến nhất.

- Hoạt động truyền thông còn được mở rộng thông qua các hình thức truyền thông hiện đại để cung cấp thông tin, tư vấn qua internet như trang tin điện tử, mạng xã hội (Facebook, Zalo, Instagram...), tăng cường truyền thông trên các trang tin có nhiều người truy cập, các trang tin mà vị thành niên, thanh niên, nam giới và phụ nữ trong độ tuổi sinh đẻ ưa thích và quan tâm.

2.3. Chủ đề và thông điệp truyền thông Ngày Thalassemia (08/5) năm 2025

Chủ đề: “Chung tay phòng bệnh tan máu bẩm sinh vì sức khỏe cộng đồng và tương lai đất nước”.

Thông điệp truyền thông:

(1) Hãy tích cực tham gia phòng bệnh tan máu bẩm sinh để vì chất lượng giống nòi và tương lai đất nước.

(2) Chung tay phòng bệnh tan máu bẩm sinh - để có gia đình mạnh khỏe, hạnh phúc.

(3) Phòng bệnh tan máu bẩm sinh là trách nhiệm của mỗi cá nhân, gia đình và toàn xã hội.

(4) Tham gia phòng bệnh tan máu bẩm sinh vừa là quyền lợi, vừa là trách nhiệm của mỗi người, mỗi gia đình và toàn xã hội.